

ATIK BARAJLARI VE/VEYA ATIK HAVUZLARI

Çevresel Etkiler:

Atık Barajları ve/veya Atık Havuzlarının çevreye olabilecek önemli etkileri şöyle sıralanabilir:

- Atık barajları ve/veya atık havuzlarının (hava, toprak, yüzey veya yer altı suyuna) olabilecek etkilerdir.

Projelerin değerlendirilmesinde dikkat edilmesi gereken temel hususlar:

- Atık barajı projesinde incelenecek aşamalar; yer seçimi- projelendirme, inşaat aşaması ve işletme aşaması ve işletme sonunda rehabilitasyon aşamasıdır.
- Yer Seçimi-Projelendirme; *(Atık barajı yapılması planlanan alana etüt projeleri hazırlanması gereklidir. Atık barajı oluşturulurken toplanılan atığın zemine uygulayacağı basınç oldukça yüksek olacağından detaylı bir jeolojik etüt raporu hazırlanması gereklidir ki bu rapor yer seçiminin yapılmasında en önemli referans kaynak olarak alınacak verilerden birisidir. Jeolojik etüt raporunda zemindeki fay, kırık, çatlak ve deprem riskleri, yer altı su seviyesi, zemindeki malzemenin dayanıklılığı detaylı olarak işlenmelidir. Buna göre zemin üzerine milyar m³'lük kurulacak atık barajının uygun olup olmayacağı kararı verilebilir.)*
- Atık havuzu tasarım kriterleri ve yönetim sistemi çevre ortamına "sıfır" su deşarjı esasına göre yapılması *(İşletmelerin net bir su tüketicisi olması bunu mümkün kılmaktadır. Aşırı yağış durumlarında ise su toplama havzasından gelecek su, tesiste oluşturulacak üst seddenin önünde bulunan yüzey taşkın suları havuzunda biriktirilir. Biriken su, ya atık havuzuna pompalanır, ihtiyaçtan fazla ise, derivasyon kanalına verilir. Su yönetimi planı, yeraltı madeninden gelebilecek muhtemel fazla suyun kontrolünü de içermektedir. Tesis-Atık Havuzu Sistemi net bir su tüketicisidir ve proses suyu ihtiyacı nedeniyle su ilavesi gerekeceğinden madenden çıkacak sular, zenginleştirme tesisine gönderilecektir. Sistemin ihtiyacı ötesinde yeraltı madeni veya açık işletmeden gelecek fazla su, uygun fiziksel veya kimyasal arıtma işlemine tabi tutularak Su Kirliliğini Kontrol Yönetmeliğine uygun olarak ortama deşarj edilecektir.)*
- İşletmenin çevresel performansı ve ortaya çıkan istenmeyen eğilim veya problemleri çözebilecek acil durum planları sunulması
- Söz konusu faaliyetlerde rutin işyeri güvenliği ve sağlığı denetimlerine ilave olarak, maden işletme ruhsatındaki şartlara uygun olarak, özel çevresel izleme programı oluşturulması

Periyodik çevresel izleme için toplanan veriler şunlardır:

- Toz, gürültü ve titreşim,
- Detoksifikasyon ünitesinden çıkan atıksu ile atık havuzundan alınan duru suda CNWAD miktarı,
- Atıksu da ağır metal (As, Sb, Cd, Hg, Cu, Pb, Zn, Cr) miktarı,
- Yeraltı suyu izleme kuyusunda CNWAD miktarı dahil su kalite göstergesi,
- Atık havuzu sahası dahil, madenin çeşitli yerlerinde HCN ölçümleri yapılması,

ile ilgili hususlar değerlendirme sürecinde sorgulanmalı ve gerekli önlemlerin alınması sağlanmalıdır.